Lietas Nr. C29527315
Lietas arhīva Nr. C-1805-16/18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2016. gada 17. februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Zemmere
ar sekretāri S.Pavļuku - Kinstleri,
piedaloties atbildētājam /pers. A/, atbildētāja pārstāvim /pers. B/, izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Lomonosova ielā 10, civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. A/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2015. gada 20. maijā /pers. C/, turpmāk – Prasītāja, cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasību pret /pers. A/, turpmāk – Atbildētājs, par uzturlīdzekļu piedziņu. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneša 2015. gada 4. jūnija lēmumu prasības pieteikums pēc trūkumu novēršanas pieņemts un ierosināta civillieta.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka pušu starpā /datums/noslēgta laulība. Laulībā dzimuši divi dēli – /pers. E/ un /datums//pers. D/. Kopš 2015. gada 21. februāra puses dzīvo šķirti, laulība nav šķirta, bērni dzīvo pie Prasītājas. Atbildētājs solījis maksāt uzturlīdzekļus abu bērnu uzturam 200 *euro* apmērā ik mēnesi, taču maksājis tikai pēc ilglaicīgām pārrunām, katru reizi brīdinot, ka vairāk neko nemaksās, līdz ar ko Prasītājai nav garantiju, ka uzturlīdzekļi tiks maksāti labprātīgi.

Prasītāja vēlās piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturam 200 *euro* apmērā ik mēnesi katram bērnam. Prasītāja norādījusi, ka saņem darba algu 680 *euro* pēc nodokļu nomaksas, saņem bērnu pabalstus 56,90 *euro* apmērā. Norādījusi, ka Atbildētājs strādā SIA "/nosaukums/" un viņa ienākumi mēnesī pēc nodokļu nomaksas ir 1000 *euro*.

Prasītāja arī norādījusi, ka 2014. gadā pieteikusi maksātnespēju, jo bijis kredītā nopirkts dzīvoklis. Prasītāja sedz tiesas apstiprinātajā saistību dzēšanas plānā noteiktos maksājumus, ik mēnesi 210 *euro*, kā arī dzīvokļa īres maksu. Prasītāja aprēķinājusi bērnu uzturam vidēji nepieciešamos izdevumus mēnesī – /pers. E/ 446 *euro* un /pers. D/ 415 *euro*.

[1.2] Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, lūdz piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus 200 *euro* apmērā ik mēnesi dēla /pers. E/ un 200 *euro* apmērā ik mēnesi dēla /pers. D/ uzturam līdz bērnu pilngadībai, bet ne mazāk kā valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru katram bērnam. Lūdz piedzīt pagaidu uzturlīdzekļus 200 *euro* apmērā katram bērnam un noteikt, ka uzturlīdzekļu samaksa jāuzsāk no 2015. gada 21. februāra. Lūdz noteikt sprieduma nekavējošu izpildi. Piedzīto uzturlīdzekļu samaksa jāveic Prasītājas kontā Swedbank Nr./numurs/.

[2] Atbildētājs 2015. gada 10. jūlijā sniedzis paskaidrojumus par celto prasību, norādot, ka prasībai piekrīt daļēji. Sākot no 2015. gada 21. februāra, kopš vairs nedzīvo kopā ar Prasītāju, maksā viņai uzturlīdzekļus bērnu uzturam 200 *euro* ik mēnesi. Atbildētājs nepiekrīt Prasītājas pieprasītajai uzturlīdzekļu summai 400 *euro* ik mēnesi abu bērnu uzturam, jo šī summa neesot adekvāta. Prasītāja ar Atbildētāju nekontaktējoties, dēli bieži dzīvojot pie Atbildētāja. Norāda, ka piekristu maksāt uzturlīdzekļus 250 *euro* apmērā ik mēnesi abu bērnu uzturam līdz bērnu pilngadības sasniegšanai.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015. gada 16. septembra lēmumu no Atbildētāja par labu Prasītājai piedzīti pagaidu uzturlīdzekļi dēlu /pers. A/ un /pers. D/ uzturam 100 *euro* apmērā ik mēnesi katram bērnam, bet ne mazāk kā 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba samaksas sākot ar 2015. gada 20. maiju līdz sprieduma taisīšanai lietā (lietas 70. – 72.lapa). No lietas uzziņas lapas redzams, ka izpildu raksts minētā lēmuma piespiedu izpildei nav izdots.

[3] Tiesas sēdē Prasītāja atkārtoti nebija ieradusies. Tiesā 2016. gada 11. janvārī saņemts Prasītājas iesniegums, kurā lūgts izskatīt lietu bez Prasītājas klātbūtnes tiesas sēdē (lietas 74.lapa). Iesniegumā norādīts, ka Atbildētājs apzināti kļuvis par bezdarbnieku, lai izvairītos no pieprasīto uzturlīdzekļu apmēra samaksas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 74.panta otrās daļas 2.puntam piedalīties tiesas sēdē ir puses tiesība, līdz ar ko Prasītāja var lūgt izskatīt lietu bez viņas piedalīšanās tiesas sēdē. Tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, atzina par iespējamu izskatīt lietu bez Prasītājas klātbūtnes tiesas sēdē.

Tiesas sēdē Atbildētājs un Atbildētāja pārstāvis bija ieradušies, prasību atzina daļēji – 200 *euro* apmērā, par ko parakstījās tiesas sēdes protokola pielikumā. Paskaidroja, ka Atbildētājs ir bezdarbnieks kopš 2015. gada septembra, darbu joprojām nevar atrast. Uzturlīdzekļus šobrīd maksā no bezdarbnieku pabalsta, kas par decembri bijis 670 *euro*, par janvāri pabalsta summa jau būšot mazāka, aptuveni 550 *euro*. Bezdarbnieku pabalsts aprēķināts uz 9 mēnešiem. Papildus ienākumu neesot, dzīvojot pie mātes /adrese/. Ar bērniem tiekas regulāri tik daudz, cik to atļauj Prasītāja. Apstrīd Prasītājas sastādīto uzturlīdzekļu apmēra aprēķinu, piemēram, transporta izdevumu summu, jo dēls /pers. E/ skolā var iet arī Zaķumuižā, kur kursē skolas autobuss, turklāt, vedot bērnus ar automašīnu uz Rīgu, uz darbu brauc arī pati Prasītāja. Apstrīd dzīvokļa īres maksas izdevumus, jo Prasītāja nav iesniegusi līgumu par dzīvokļa īri, neapstrīdot pašu faktu, ka dzīvoklis tiek īrēts. Norāda, ka dēla /pers. E/ telefona rēķinu apmaksā Atbildētājs, arī iepriekš veiktās bērna vizītes pie psihologa apmaksājis Atbildētājs, lai gan Prasītāja parakstījusi kvīti. Atbildētājs paskaidroja, ka dēls psihologu šobrīd neapmeklē. Iebilst pret izdevumiem par pārtikas iegādi 125 *euro* apmērā katram bērnam, norādot, ka summa ir pārmērīga.

Motīvu daļa

[4] Noklausījusies Atbildētāja un Atbildētāja pārstāvja tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, un pārbaudījusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā ar prasības pieteikumā izteiktajiem prasījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.panta pirmo daļu puses savas tiesības realizē sacīkstes formā. Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Atbilstoši Civilprocesa likuma 190.panta otrajai daļai, tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

[4.1] Prasības pieteikumam pievienotas dzimšanas apliecības kopijas, no kurām redzams, ka /datums/dzimušā /pers. E/ un /datums/dzimušā /pers. D/ vecāki ir /pers. A/ un /pers. C/ (lietas 8., 9.lapa). /pers. E/ civillietas izskatīšanas brīdī ir 8 gadi, /pers. D/ – 3 gadi.

No lietas materiāliem pievienotās laulības apliecības kopija izriet, ka puses /datums/noslēgušas laulību (lietas 10.lapa).

[4.2] Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar Civillikuma 179.panta 2.daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku mantas stāvokli.

Atbilstoši Civillikuma 179.pantā noteiktajam, vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Likums uztura došanas pienākumu saista ar trīs kritērijiem: 1) vecāku mantas stāvokli, 2) vecāku spēju uzturēt bērnu un 3) laiku, kad bērns pats var sevi apgādāt.

[4.3] Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus bērnu uzturam 200 *euro* apmērā ik mēnesi katram bērnam līdz bērnu pilngadībai.

Ņemot vērā, ka Prasītājas prasīto uzturlīdzekļu apmērs pārsniedz valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, tiesai ir jāvērtē abu vecāku mantiskais stāvoklis un bērnu vajadzības. Atbilstoši Civilprocesa likumam pierādījumus lietā iesniedz puses.

[4.3.1] Prasītāja norādījusi, ka strādā /nosaukums/ un saņem ienākumus 680 *euro* apmērā pēc nodokļu nomaksas (lietas 13.lapa). Prasītājas norādīto ienākumu apmēru Atbildētājs neapstrīdēja.

[4.3.2] Atbildētājs norādīja, ka kopš 2015. gada septembra ir bezdarbnieks, iesniedza tiesai 14.09.2015. vienošanās par 01.02.2010. darba līguma izbeigšanu kopiju (lietas 64.lapa) un Nodarbinātības valsts aģentūras 15.09.2015. lēmumu par bezdarbnieka statusa piešķiršanu no 15.09.2015 (lietas 65.lapa). Tiesas sēdē paskaidroja, ka saņem bezdarbnieka pabalstu, kura izmaksa aprēķināta uz 9 mēnešiem, par decembri saņēmis aptuveni 670 *euro*, par janvāri būšot aptuveni 550 *euro*, pabalsta apmērs samazinās, jaunu darbu atrast nav izdevies, citu ienākumu nav. Pašreiz dzīvo pie mātes un iztiek no bezdarbnieku pabalsta.

Atbilstoši Augstākās tiesas Senāta 2013. gada 22. novembra spriedumā lietā Nr.SKC-1901/2013 norādītajam, uzturlīdzekļu piedziņas lietās pieļaujama atkāpe no sacīkstes principa, jo šādas lietas skar bērna intereses, līdz ar ko tiesa pēc savas iniciatīvas var pārbaudīt vai izprasīt trūkstošos pierādījumus, piemēram, par atbildētājam piederošiem nekustamajiem īpašumiem vai transporta līdzekļiem.

No tiesai pieejamām zemesgrāmatu, valsts zemes dienesta un Ceļu satiksmes drošības direkcijas datu bāzēm izriet, ka pusēm nekustamais īpašums vai transporta līdzekļi nepieder (lietas 76. – 81.lapa).

No Atbildētāja iesniegtā konta izraksta neizriet, ka Atbildētājs gūtu kādus papildus ienākumus (lietas 84. – 92.lapa).

No Tiesu informācijas sistēmas redzams, ka ar Rīgas rajona tiesas 2014. gada 10. jūlija lēmumu apstiprināta Prasītājas fiziskās personas bankrota procedūras pabeigšana, apstiprināts saistību dzēšanas plāns, pasludināta Prasītājas saistību dzēšanas procedūra, civillieta Nr.C333613131. Saistību dzēšanas plāna darbības termiņš noteikts divi gadi no saistību dzēšanas procedūras pasludināšanas dienas, līdz ar ko secināms, ka saistību dzēšanas plāna izpilde paredzēta līdz 2016. gada jūlijam.

No pierādījumiem, kas raksturo pušu mantisko stāvokli, secināms, ka pašreizējais Atbildētāja mantiskais stāvoklis ir sliktāks nekā Prasītājai, jo Atbildētājs negūst ienākumus no algota darba, saņem bezdarbnieku pabalstu, kura izmaksa ir noteikta uz laiku un kura apmērs samazinās.

[4.4] Prasītāja norādījusi, ka bērna /pers. E/ Uzturam mēnesī nepieciešami 446 *euro*, savukārt bērna /pers. D/ uzturam mēnesī nepieciešami 415 *euro*, abiem bērniem kopā 861 *euro*. Prasītāja iesniegusi tiesai aprēķinu, kurā norādījusi dažādas pozīcijas, kas veido bērniem nepieciešamos izdevumus un to apmēru.

Atbilstoši Augstākās tiesas Senāta 2013. gada 8. februāra spriedumā lietā Nr.SKC-991/2013 norādītajam, piedzenamā uzturlīdzekļu apmēra noteikšanai jānoskaidro bērna uzturam nepieciešamā summa.

[4.4.1] Atbildētājs cēlis iebildumus pret atsevišķām aprēķinā norādītajām summām un to apmēru, apšaubot, aprēķinā norādīto izdevumu pamatotību.

Atbildētājs apšaubīja izdevumu apmēru pozīcijā komunālie un īre 90 *euro* katram bērnam, neapšaubot pašu faktu, ka Prasītāja īrē dzīvokli un neapšaubot komunālo pakalpojumu esamību dzīvoklī. Komunālo pakalpojumu apmēra pamatošanai Prasītāja iesniegusi maksājumu uzdevumu par pakalpojumu apmaksu februārī 2015 (lietas 31.lapa), īres maksas pamatošanai Prasītāja iesniegusi maksājumu uzdevumu par samaksu 100 *euro* apmērā par 2015. gada maiju (lietas 29.lapa). Īres līgums lietā nav iesniegts, taču īres maksa, tiesas ieskatā, 100 *euro* apmērā mēnesī ir ticama. Lai arī lietā nav iesniegti pierādījumi konkrētam īres maksas apmēram, tiesai nav pamata apšaubīt faktu, ka dzīvokļa īre ir par maksu un Prasītājai šajā sakarā rodas izdevumi. Novērtējot uz bērniem attiecināmo īres un komunālo maksājumu summu tiesa konstatē, ka bērnu daļa šajā izdevumu pozīcija sastāda aptuveni 55 *euro* katram bērnam (100+63,87:3=54,6).

Prasītāja norādījusi elektrības izdevumus 30 *euro* mēnesī (lietas 32. – 34.lapa), taču pievienotie maksājumu uzdevumi visi apliecina maksājumu par elektrību veikšanu 2015. gada martā. Atbildētājs neapstrīdēja, ka izdevumi par elektrību varētu būt 30 *euro* mēnesī, līdz ar ko bērnu daļa maksājumā par elektrību mēnesī ir 20 *euro* (30:3=10).

Atbildētājs neapstrīdēja izdevumus par bērnudārzu dēlam /pers. D/ 77 *euro* apmērā mēnesī, ko apliecina arī prasības pieteikumam pievienotais maksājumu uzdevums (lietas 28.lapa), kā arī skolas izdevumus dēlam /pers.E/ 19 *euro* apmērā mēnesī.

Atbildētājs apšaubīja Prasītājas norādītos transporta izdevumus 60 *euro* apmērā katram bērnam mēnesī attiecināmību uz izdevumiem bērniem, neapstrīdot faktu, ka bērni no Zaķumuižas tiek vadāti uz skolu un dārziņu Rīgā. Norādīja, ka arī pati Prasītāja kopā ar bērniem brauc uz darbu un Atbildētājam nav jāsedz Prasītājas ceļa izdevumi, nokļūšanai uz darbu. Norādīja, ka bērni skolu un dārziņu varētu apmeklēt arī Zaķumuižā un bērnu vadāšana uz Rīgu ir Prasītājas iniciatīva.

Transporta izdevumi prasības pieteikumā nav konkretizēti, taču no Prasītājas skaidrojuma (lietas 54.lapa) saprotams, ka transporta izdevumus sastāda izdevumi par degvielu. Tiesai nav pamata apšaubīt faktu, ka pārvietošanās ar mašīnu no Rīgas uz Zaķumuižu prasa degvielas izdevumus, lai arī par degvielas izdevumu esamību un apmēru lietā nekādi pierādījumi nav iesniegti. Konkrētajā gadījumā nav iespējams precīzi noteikt degvielas izdevumu apmēru, kas tiek patērēts tieši bērnu vajadzībām, jo Prasītāja gan pati brauc uz darbu, gan vienlaicīgi ved uz skolu un dārziņu pušu kopīgos bērnus. Tiesai nav pamata vērtēt apstākļus kāpēc Prasītāja atzinusi par labu bērnus vadāt uz skolu un dārziņu Rīgā. Prasītāja minēto apstākļu paskaidrošanai norādījusi, ka dēlam /pers. E/ nepieciešama speciāla apmācību programma, kuru Zaķumuižas pamatskola nepiedāvā (lietas 54.lapa). Pamatojoties uz norādīto un dzīvē gūtiem novērojumiem, tiesa atzīst, ka degvielas izdevumi pastāv un ir nepieciešami, taču Prasītājas norādītais izdevumu apmērs tiesas ieskatā ir pārmērīgs. Degvielas izdevumu aptuvenais apmērs attiecībā uz katru bērnu varētu būt 25 *euro* (100:2=50, 50:2=25).

Prasītāja norādījusi izdevumus par telefonu dēlam /pers. E/ 8 *euro* apmērā mēnesī, izdevumu pamatojumam iesniedzot maksājumu uzdevumu (lietas 27.lapa). Atbildētājs minētos izdevumus apstrīdēja pilnībā, norādot, ka par dēla /pers. E/ telefonu maksājumus veicot viņš. Norādīja, ka Atbildētāja konta izrakstā var redzēt maksājumu par telefonsakariem veikšanu (lietas 84. – 92.lapa). No lietā iesniegtajiem pierādījumiem tiesai nav iespējams konstatēt, kurš no vecākiem apmaksā dēla /pers. E/ telefona sakaru izdevumus, jo maksājumus telefonsakaru operatoram veic abi vecāki, līdz ar ko tiesa šos izdevumus no aprēķina izslēdz, jo Prasītāja nav pierādījusi, ka tieši ar viņas veikto maksājumu tiek apmaksāts dēla /pers. E/ telefonsakaru izdevumu rēķins.

Prasītāja norādījusi izdevumus psihologa apmaksai dēlam /pers. E/ 60 *euro* apmērā mēnesī. Atbildētājs šādu izdevumu esamību lietas izskatīšanas laikā apšaubīja norādot, ka dēls nav pieminējis, ka apmeklētu psihologu. Atzina, ka 2015. gada martā dēls apmeklējis psihologu, kvītis norādītos maksājumus veicis Atbildētājs, Prasītāja tikai parakstījusies (lietas 21.lapa). Tiesa, novērtējot izdevumu psihologa apmeklējumam pamatotību uzturlīdzekļu summas aprēķinā, secina, ka lietā nav iesniegti pierādījumi apstāklim, ka bērnam /pers. E/ būtu kāda saslimšana vai veselības problēmas, kas būtu pamats psihologa apmeklējumam ilgākā laika periodā, līdz ar ko tiesa atzīst, ka psihologa apmeklējumu nepieciešamība Prasītājai jāpierāda. Vispārīgā gadījumā psihologa apmeklējumam ir laika periodā ierobežots raksturs, līdz ar ko neesot citiem pierādījumiem par to, ka bērns turpina apmeklēt psihologu, tiesa no nepieciešamo uzturlīdzekļu aprēķina izslēdz psihologa apmeklējuma pozīciju.

Prasītāja norādījusi izdevumus pārtikai 125 *euro* mēnesī katram bērnam. Atbildētājs šādu izdevumu apmēru pārtikai apstrīdēja norādot, ka tas ir pārlieku daudz. Tāpat Prasītāja aprēķinā norādījusi arī izdevumus par apģērbu 15 *euro* mēnesī, higienas precēm 8 *euro* mēnesī, medikamentiem 26 *euro* /pers. E/ un 5 *euro* /pers. D/, neparedzētus izdevumus katram bērnam 10 *euro* mēnesī.

[4.5] Bērna uzturēšana, atbilstoši Civillikuma 177.pantam, ietver ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, arī bērna audzināšanu un izglītošanu, sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Kā norādījis Augstākās tiesas Senāts 2011. gada 18. maija spriedumā lietā SKC-863, tiesa var atbrīvot lietas dalībniekus no pierādījumu iesniegšanas, ja tiesa atzīst par vispārzināmu, ka bērna uzturēšanas izdevumos iekļaujami izdevumi par ēdienu, apģērbu, mājokli, higienas piederumiem un tamlīdzīgi

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka bērna uzturēšanai ir nepieciešama pajumte, ēdiens, higienas un elementāras sadzīves preces, kā arī mācību, sakaru un brīvā laika pavadīšanai nepieciešamas lietas, jo tiesa atzīst šo faktu par vispārzināmu, līdz ar ko neuzskata par nepieciešamu iesniegt pierādījumus par minētajiem izdevumiem.

Tiesai nav pamata apšaubīt Prasītājas norādītos izdevumus pārtikai katram bērnam 125 *euro* mēnesī, jo šo izdevumu apmērs ir ticams, turklāt, jāņem vērā, ja bērna pilnvērtīgai augšanai un attīstībai nepieciešama kvalitatīva un veselīga pārtika. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmajā daļā noteikts, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras, kā arī šā likuma 10.panta pirmajā daļā noteikts, ka bērnam ir tiesības uz tādiem apstākļiem, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Tiesai apšaubot Prasītājas norādītos bērna uzturēšanas izdevumus, nepamatoti tiktu skartas bērna intereses.

Ievērojot Prasītājas iesniegtā nepieciešamo uzturlīdzekļu bērniem aprēķina izvērtējumu, tiesa atzīst, ka bērna /pers. E/ uzturam pierādīts nepieciešamo uzturlīdzekļu apmērs aptuveni 293 *euro* mēnesī (īre un komunālie 55 euro, elektrība 10 euro, izdevumu skolai 19 euro, degviela 25 euro, apģērbs 15 euro, higienas preces 8 euro, pārtika 125 euro, neparedzēti izdevumi 10 euro, medikamenti 26 euro) un bērna /pers. D/ uzturam pierādīts nepieciešamo uzturlīdzekļu apmērs aptuveni 330 *euro* (īre un komunālie 55 euro, elektrība 10 euro, izdevumu bērnudārzam 77 euro, degviela 25 euro, apģērbs 15 euro, higienas preces 8 euro, pārtika 125 euro, neparedzēti izdevumi 10 euro, medikamenti 5 euro) mēnesī, abiem bērniem kopā aptuveni 623 *euro* mēnesī.

Tiesa kritiski vērtē Prasītājas norādīto nepieciešamo uzturlīdzekļu apmēru mēnesī abiem bērniem kopā 861 *euro*, jo Prasītājas ienākumi neapliecina, ka viņa šādu uzturlīdzekļu apmēru līdz šim būtu segusi, turklāt tiesa secina, ka Prasītājas norādītais bērniem nepieciešamais uzturlīdzekļu apmērs pilnībā nav pierādīts.

[4.6] Atbilstoši Civillikuma 179.pantam uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku mantas stāvokli, līdz ar ko tiesa ir jāvērtē Atbildētāja spēja samaksāt prasīto uzturlīdzekļu summu. Uzturlīdzekļu apmērs bērniem konkrētajā gadījumā nosakāms tiesai, samērojot bērna vajadzības un vecāku mantas stāvokli.

Tiesa spriedumā iepriekš ir konstatējusi, ka Prasītājas materiālais stāvoklis ir labāks nekā Atbildētājam [*sk. sprieduma 4.3.pkt.*], līdz ar ko tiesai nav pamata nepieciešamo uzturlīdzekļu apmēru dalīt uz pusēm.

Tiesa konstatē, ka Atbildētājs kopš 2015. gada marta regulāri un labprātīgi maksā Prasītājai uzturlīdzekļus bērnu uzturam 200 *euro* apmērā ik mēnesi (lietas 58.-59., 83.lapa). Tiesai nav pamata secinājumam, ka Atbildētājs, būdams darbspējīgā vecumā, izvairītos no ienākumu gūšanas.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam nosaka Ministru Kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam". Noteikumu 2.2.punkts paredz, katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no 7 – 18 gadu vecumam – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas sākot no 2016. gada 1. janvāra un lietas izskatīšanas laikā ir noteikta 370 *euro* apmērā, secīgi – minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam vecumā līdz 7 gadu vecumam ir 92,5 *euro* mēnesī un no 7 – 18 gadiem 111 *euro* mēnesī.

Atbildētāja šobrīd maksātais uzturlīdzekļu apmērs nesasniedz valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem, kas konkrētajā gadījumā lietas izskatīšanas brīdī ir 203,50 *euro* abiem bērniem kopā (111+92,5).

[4.8] Tiesa jau iepriekš konstatējusi, ka Prasītāja nav iesniegusi pietiekamus pierādījumus aprēķinā norādītajam nepieciešamo uzturlīdzekļu bērniem apmēram. Turklāt, tiesas ieskatā, uzturlīdzekļu apmērs, atbilstoši Civillikuma 179.pantam, nosakāms samērā ar vecāku mantas stāvokli, nevis saskaņojot ar visām bērna vajadzībām, kuras bērna vispusīgai attīstībai norādījusi otra puse.

Civilprocesa likuma 97.panta pirmā daļa paredz, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem

novērojumiem.

Konkrētajā gadījumā tiesa atzīst, ka maksājamo uzturlīdzekļu apmērs Atbildētājam katra bērna uzturam nosakāms 125 *euro* apmērā ik mēnesi, abiem bērniem kopā 250 *euro*, taču ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ievērojot visus lietā iesniegtos pierādījumus un izvērtējot bērnu vecāku mantisko stāvokli, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji un ir pamats piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus dēla /pers. E/ uzturam 125 *euro* apmērā un dēla /pers. D/ uzturam 125 *euro* apmērā ik mēnesi līdz bērnu pilngadībai.

Uzturlīdzekļi, atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr.SKC-556) piedzenami no prasības iesniegšanas tiesā dienas, tātad no 2015. gada 20. maija, jo ar prasības celšanas brīdi prasītājs, saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu, uzsācis savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

[4.9] Prasītāja lūgusi tiesu noteikt sprieduma nekavējošu izpildi pamatojoties uz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu. Tiesa uzskata, ka nav pamata noteikt sprieduma nekavējošu izpildi, jo no lietā iesniegtajiem pierādījumiem izriet, ka Atbildētājs kopš 2015. gada marta veic labprātīgu uzturlīdzekļu samaksu Prasītājai 200 *euro* apmērā ik mēnesi.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumu, ja prasītājs no to samaksas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Tiesas piespriesto uzturlīdzekļu summa par vienu gadu ir 3000 *euro* (125 x 12x2). Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktam no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva 354,74 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu. Konkrētā civillietā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmērs par tiesas pavēstu un tiesas dokumentu nosūtīšanu lietas dalībniekiem, ir 14,07 *euro*, kas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, piedzenams no Atbildētāja par labu Tiesu administrācijai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204[1].pantu, Atbildētājam dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 97., 190., 193., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

/pers. C/, personas kods /personas kods/, prasību pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam 125 *euro* apmērā mēnesī un dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 125 *euro* apmērā mēnesī no prasības iesniegšanas dienas, t.i., 2015. gada 20. maija līdz bērnu pilngadībai. Piedzīto uzturlīdzekļu samaksa jāveic Prasītājas kontā Swedbank Nr./numurs/.

Noraidīt /pers. C/ lūgumu par sprieduma nekavējošas izpildes noteikšanu.

Noraidīt /pers. C/ lūgumu noteikt uzturlīdzekļu samaksas sākumu ar 2015. gada 21. februāri.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 354,74 *euro* apmērā (trīs simti piecdesmit četri euro 74 centi). Valsts nodeva samaksājama, norādot šādus rekvizītus: Saņēmēja iestāde; Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods; TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē, lieta Nr.C29527315/18 (C 1805 16/18).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 14,07 *euro* (četrpadsmit euro 07 centi) apmērā. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C29527315/18 (C 1805 16/18).

Noteikt /pers. A/ termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts un Tiesu administrācijas labā, maksājumu apliecinošu dokumentu oriģinālus nekavējoties iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, 105.kabinetā vai nosūtīt pa pastu.

Ar sprieduma spēkā stāšanās brīdi spēku zaudē Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015. gada 16. septembra lēmums par pagaidu uzturlīdzekļu noteikšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2016. gada 17. februāra, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Agnese Zemmere